

PLAÇA DE L'ESGLÉSIA, 1-B
08328 ALELLA (BARCELONA)

TEL.: 93 540 64 83
CORREU@ACTIUM.CAT

Actium®

GESTIÓ DEL PATRIMONI
HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

Intervenció arqueològica Carrer Montcada, 12-14 Palau del Marquès de Llió i Palau Nadal

Barcelona,
El Barcelonès

De l'13 de gener al 7 de febrer i del
26 de febrer al 28 de març de 2014

MIQUEL GEA I BULLICH
ÓSCAR DE CASTRO LÓPEZ
ALELLA, NOVENBRE DE 2013

Memòria

Núm. Exp. Generalitat: 470 K121-B-2014-1-10531
470 K121 NB-2014/2-10631

CODI
066/13

SUMARI

1.	SITUACIÓ.....	3
2.	MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC	3
3.	CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC.....	4
3.1.	Context històric	4
3.2.	Context arqueològic.....	7
4.	MOTIVACIÓ I OBJECTIUS.....	10
5.	FONAMENTS DE DRET	11
6.	TREBALLS REALITZATS.....	11
7.	METODOLOGIA	11
8.	RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ.....	12
9.	LLISTAT D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES	14
10.	CONCLUSIONS.....	16
11.	BIBLIOGRAFIA	17

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

ANNEX 4. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

FITXA TÈCNICA

Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Activitat autoritzada
Dates autoritzades	Del 13 de gener al 7 de febrer i del 26 de febrer al 28 de març de 2014
Núm. Exp. Dept. Cultura	470 K121-B-2014-1-10531 470 K121 NB-2014/2-10631
Promoció	Ajuntament de Barcelona (BIMSA)
Execució de l'obra	UTE CALAF-CRC
Execució de la intervenció	Actium Patrimoni Cultural, SL
Direcció tècnica	Miquel Gea i Bullich Óscar de Castro López
Codi	066/13
Lloc de la intervenció	Carrer de Montcada, 12-14. Palau del Marquès de Llió – Palau Nadal
Població i comarca	Barcelona, el Barcelonès
Coordenades UTM (ETRS89 31N)	X = 431510 / Y = 4581810 / Z = 4.1 msm
Paraules clau	Dipòsits/sitges quadrangulars estratigrafia època romana
Resum	En el marc de la remodelació dels immobles referenciats per tal d'instal·lar la seu del Museu de les Cultures del Món s'ha efectuat la documentació exhaustiva de dos dipòsits quadrangulars i s'ha exhaurit una cala que anteriorment s'havia deixat visible, mitjançant un vidre, probablement durant les obres de remodelació que es dugueren a terme durant els anys 60.

1. SITUACIÓ

Els edificis on s'ha dut a terme la intervenció se situen als números 12 i 14 del carrer de Montcada, al Districte de Ciutat Vella de Barcelona (El Barcelonès). Aquests edifici és el resultat de la unió de dos antics palaus: el Palau del Marquès de Llió i el Palau Nadal.

2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

L'actual configuració de la comarca del Barcelonès és el resultat d'una voluntat racional per tal de no deixar la ciutat de Barcelona aïllada en el moment de la repartició comarcal del país. Aquest aïllament, de fet, s'havia accentuat després de que s'anessin annexionant, entre 1897 i 1921, tota una sèrie de poblacions que envoltaven la ciutat comtal: Sant Martí de Provençals, Sant Andreu de Palomar, Horta, Gràcia, Sant Gervasi de Cassoles, Sarrià, les Corts de Sarrià i Sants.

Així doncs, la creació de la comarca del barcelonès va servir per aglutinar, juntament amb la ciutat comtal, una sèrie de pobles que, de fet, atenent exclusivament la morfologia del territori, seria més lògic que formessin part de les comarques limítrofes. Seria el cas, per posar alguns exemples, d'Esplugues de Llobregat o Sant Just Desvern, integrats dins del Barcelonès però que, de fet, pertanyen a la comarca geogràfica del Baix Llobregat.¹

Ja dins del vessant de la geologia, l'indret on ha tingut lloc la intervenció que ens ocupa, el carrer de Montcada, està situat dins la zona formada per terrenys quaternaris que hom coneix com a Pla de Barcelona. Aquest pla està obert a la mar i limitat, a l'oest, per la Serralada litoral i, a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc, seguint pels turonets, ara integrats dins de la trama urbana, dels Ollers, del Tàber, de les Falzies, de la Bóta, etc., fins al turó de Montgat, més enllà del Besòs. El Pla presenta una zona de ruptura amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana o del carrer de les Moles, per citar alguns exemples). De l'esglaó cap a mar, a diferència del que trobem a la zona superior, no hi ha sòcol de llicorella ni de granit, sinó un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïns i del corrent litoral.

El sector comprés entre el citat esglaó i la mar és conegut com a *pla de baix* on, històricament, tenim notícies de la presència de maresmes i estanyols. Concretament, prop de la zona que ens ocupa, coneixem l'existència d'un estany conegut amb el nom de *Banyols*, que se situava si fa no fa a l'actual passeig Lluís Companys, prop d'on havia estat el Portal Nou. L'aportació constant de sediments procedents dels rius Besòs i Llobregat, així com l'acció antròpica, va fer que aquests estanyols i zones de maresmes anessin desapareixent en època relativament recent.

¹ Autors diversos, 1982: 12

3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

3.1. Context històric²

El Palau consta de planta baixa i dos pisos i és el resultat de la fusió de dues finques contigües que se situen a la confluència entre el carrer de Montcada i el de la Barra de Ferro de Barcelona. Al costat més septentrional de la façana que dona al carrer de Montcada, es pot apreciar la línia divisòria entre les dues estructures arquitectòniques. Aquesta unió entre els dos edificis també es pot apreciar al ràfec de la coberta.

L'edifici principal, que data del segle XIII i té entrada pel carrer de Montcada, s'organitza arquitectònicament al voltant d'un pati central, des del qual s'accedeix a la primera planta per una escala noble, com era habitual en els palaus de l'època. Existeix un segon pati, més petit, que se situa a l'extrem nord del Palau i correspon a la finca annexa, originària probablement del s.XVII i amb entrada pel xamfrà entre el carrer Montcada i el de la Barra de Ferro.

A l'exterior, el Palau compta amb tres façanes, una al carrer de Montcada, una altra al carrer de la Barra de Ferro i una tercera ubicada al xamfrà entre totes dues vies. A l'extrem sud de la façana del carrer de Montcada s'alça una torre de planta rectangular que sobresurt un nivell per sobre de la resta de l'edifici. Es tracta d'un element característic en aquest tipus d'edificacions medievals.

La teulada no és homogènia sinó que combina diferents tipologies. En unes zones hi ha coberta de teules d'una o dues vessants, mentre que en d'altres hi ha terrats plans transitables.

Al llarg dels segles, el Palau ha experimentat successives reformes, que n'han modificat l'aspecte interior i exterior.

Final segle XIII - segle XV

Els paraments corresponents a l'edifici principal, visibles a la façana del carrer de Montcada i al pati central, indiquen que l'estructura originària d'aquesta finca, inclosa la torre, es va alçar durant la segona meitat del segle XIII.

Aproximadament al tombant del s.XIV, l'edifici va ser reformat totalment:

- Es van posar finestres coronelles a la façana.
- Es va reduir l'amplada del pati central amb la construcció d'un cos nou a l'extrem dret, fent desaparèixer el pòrtic de l'edifici original. Encara avui es poden observar tres arcs cegats, construïts amb dovelles de pedra, que corresponen a l'antic pòrtic.

² Subapartat extret, íntegrament, de l'entrada "Palau del Marquès de Llió" de la Wikipèdia: http://ca.wikipedia.org/wiki/Palau_del_Marqu%C3%A8s_de_Lli%C3%B3 (data de consulta: 30 de setembre de 2013).

- Es va remodelar la galeria porxada que s'obria al pati des de la segona planta, tot reduint la seva llargada per ajustar-la a les noves dimensions del pati.
- Es van construir els dos sostres forjats de fusta (també anomenats enteixinats) que es troben a la primera planta. Són d'una qualitat artística destacable i gran valor documental perquè permeten conèixer el programa decoratiu de les residències privades barcelonines de la baixa edat mitjana. Es tracta dels pocs enteixinats d'aquesta època que es conserven a Barcelona.

Segle XVI

Durant el segle XVI es va continuar amb la remodelació del Palau, però actualment queden pocs testimonis d'aquelles obres. Es conserven d'aquest període tres finestres de la planta baixa. Dues se situen a l'interior del pati central, i la tercera, que està decorada amb dues mènsules de pedra, es troba a la façana del carrer de Montcada, a la dreta de la porta d'accés.

Segle XVII

En els anys 1537, 1587 i 1604 es van dur a terme diverses compres d'immobles que van permetre als propietaris ampliar les dimensions de la parcel·la original. Sembla que durant la segona meitat del s.XVII, es van executar reformes amb l'objectiu d'unificar progressivament les propietats adquirides i acabar constituint un sol edifici.

Daten d'aquest període barroc:

- El cos ubicat a l'extrem nord-est del pati central, construït tot aprofitant les parets medievals anteriors. A la planta baixa s'hi va crear una sala amb quatre voltes realitzades amb la tècnica del maó pla, que es recolzen en una columna central. A la primera planta, s'hi va fer una gran sala de doble nivell, destinada a acollir les recepcions, balls i banquets, que escenificava arquitectònicament la importància social dels propietaris del Palau, com era costum en aquella època.
- El cos ubicat a l'extrem nord del pati central, construït per a crear una terrassa que facilités el pas de la gran sala del primer pis cap al costat occidental de la finca, sense haver de passar per la planta baixa. Sota d'aquesta terrassa, s'hi troba una sala amb sostre de voltes corregudes, amb la disposició de maons a plec de llibre.
- Tres finestres amb balcó, situades a la primera planta, i tres finestres senzilles, una situada a la planta baixa i les altres dues situades a la segona planta. Totes amb obertura cap al carrer de Montcada.
- La finestra amb balcó situada a la façana del carrer de la Barra de Ferro.

Segle XVIII

L'any 1705, la finca va ser adquirida per Josep de Mora i Cirera, pare del primer Marquès de Llió. Entre els anys 1706 i 1716, els Mora van realitzar obres de reforma molt importants sobre les antigues edificacions gòtiques i set-centistes, que van transformar el Palau a nivell estructural.

Destaquen les següents remodelacions:

- Es va construir l'escala monumental que comunica el pati central amb el primer pis.
- Es van transformar el portal d'accés al pati, des del carrer de Montcada, i el portal d'accés a la primera planta, situat al final de l'escala monumental.
- Es va aixecar un pis a la zona on abans hi havia l'antiga terrassa barroca que comunicava la sala de les recepcions amb l'extrem occidental del Palau. En aquest espai es construï també una terrassa a nivell del primer pis, més estreta que l'anterior, que es recolza sobre dos trams de volta sostinguts per una pilastra decorada.
- Es va construir el xamfrà a la confluència dels carrers de Montcada i la Barra de Ferro (es creu que inicialment, aquesta façana no existia i l'edifici acabava en angle recte). El tipus de parament emprat en la nova façana, destaca notablement respecte el de les altres dues façanes, més antigues.
- Es van ocultar els enteixinats medievals rere un sostre fals d'encanyissat i guix.

1955-1959

El 1955, l'Ajuntament de Barcelona va adquirir el Palau. Entre els anys 1955 i 1959, l'arquitecte municipal Adolf Florensa va dur a terme una primera restauració de l'edifici durant la qual es van descobrir els enteixinats medievals, que fins llavors havien restat ocults rere un sostre fals. Florensa va seguir un criteri historicista, tot donant prioritat al passat medieval en detriment de l'acabat barroc, malgrat que aquest últim era majoritari a la finca.

Aquesta primera restauració va comportar modificacions a la façana del carrer de Montcada:

- Es van eliminar una porta i dues de les portalades principals del Palau, que es van substituir per finestres d'estil medieval.
- Es va obrir una finestra coronella, refent els capitells, els fusts i les bases dels mainells.

1964-1969

Als anys seixanta l'Ajuntament de Barcelona va decidir convertir el Palau en la seu del Museu Tèxtil i d'Indumentària. Per adaptar-lo a aquest nou ús, es va sotmetre a una segona remodelació.

Les obres van afectar principalment l'interior de l'edifici:

- Es va remuntar un pis al cos que tanca el pati des de l'extrem situat a l'inici de l'escala monumental i es va construir una galeria porxada a la seva planta superior. Es tracta d'una construcció contemporània sense testimonis de referència, que vol imitar un pòrtic medieval. A l'interior, es van construir dues portes medievals adovellades, que comuniquen els extrems de galeria amb els edificis veïns.^[8]
- Es va eliminar la porta barroca del costat sud de la façana del carrer de Montcada i es va substituir per una finestra.
- Es van dotar les estances interiors de nous enguixats, pintures i paviments.
- Es va construir una nova escala per comunicar les diferents plantes del museu.

- Es van construir noves parets, forjats i obertures per configurar les noves sales d'exposició.
- Es va reconstruir el paviment i el sostre de la gran sala del primer pis.
- Es va refer la solana que dona al carrer de Montcada, situada al segon pis.

Marquès de Llió

El títol de Marquès de Llió va ser concedit per Lluís XV de França a Josep Francesc de Móra i Catà l'any 1749. Posteriorment, el 21 de gener de 1752, es va convertir en títol nobiliari espanyol sota la monarquia de Ferran VI.

Josep Francesc de Móra i Catà va ser un historiògraf i heraldista nascut a Barcelona el 1694 i mort en aquesta mateixa ciutat el 1762, fill de Josep de Móra i Cirera i Francesca Catà i Vinyola. Va estudiar retòrica, poesia, matemàtiques i filosofia a Barcelona i va completar la seva formació viatjant a les principals capitals d'Europa.

El març de 1729 va convertir-se en un dels socis fundadors de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i l'any 1747 va assumir el càrrec de vicepresident i director efectiu d'aquesta institució.

El 27 de gener de 1752 va aconseguir que Ferran VI aprovés els estatuts de l'Acadèmia. L'any següent, el 1753, hi va llegir un treball sobre interpretació de manuscrits, que posteriorment va ampliar amb l'obra *Observaciones sobre los principios elementales de la historia*, lloada per l'erudit Marcelino Menéndez Pelayo i publicada l'any 1756 en el *Volum 1* de les memòries de l'Acadèmia.

3.2. Context arqueològic.³

L'àrea on s'ha desenvolupat la intervenció presenta un alt interès històric ja que:

1. Es troba dins una de les zones pertanyent al *suburbium* de la ciutat romana.
2. Es troba en una zona on s'han documentat enterraments d'època romana, i un possible espai industrial associat a un forn d'àmfores d'un centre d'explotació agrícola.
3. A l'entorn d'aquesta zona s'ha documentat una extensa necròpolis tardoromana.

³ Apartat extret íntegrament del Projecte d'Intervenció Arqueològica (PIA) redactat pel Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona.

4. L'any 1998, durant els treballs de rehabilitació de l'actual Museu Picasso, a les finques núm. 21 i 23 del carrer de Montcada (Casa Mauri i Palau Finestres), i per tant, enfront de l'actual intervenció, es van documentar les restes arqueològiques que van permetre obtenir dades sobre l'evolució de l'ocupació humana d'aquesta zona, des d'època romana fins a l'actualitat.

D'època romana es van poder determinar dos moments d'ocupació:

El primer abastava una cronologia des de mitjans del segle I aC fins a mitjans del segle I dC i semblava estar caracteritzada per una ocupació de tipus artesanal caracteritzada per la presència d'un gran nombre de fragments d'àmfora. L'alt nombre de fragments fa pensar en la presència d'un forn d'àmfores en un àrea propera que podria estar en relació amb alguna vila o centre d'explotació agrícola situant en aquest indret. El segon moment abasta des de mitjans del segle I dC fins al segle V dC i està caracteritzat per la presència de dos murs que formaven una estructura d'uns 1,5 m d'amplada per un mínim de 4 m de llargada, pavimentada amb *opus signinum*. Aquests murs van servir de base per a la construcció del mur de tancament de l'edifici medieval corresponent al núm. 19 del carrer de Montcada.

De la fase tardoromana (S. V-VII dC) es van documentar 8 tombes amb un total de 12 individus. Totes estaven disposades de forma força paral·lela als murs associats a l'ocupació romana anterior. De la fase altmedieval (S. XI-XIII), a més recuperar materials islàmics, també són evidents les traces d'ocupació de l'indret amb la identificació de dos murs, a més de diversos grans retalls per a l'extracció d'argiles de caràcter industrial.

Entre els segles XIV i XV s'inicia una de les transformacions més grans que va partir el carrer Montcada i que ve motivada per la successiva construcció de grans casals gòtics. Un dels més representatius i antics és el palau Finestres, que es construí durant la primera meitat del segle XIV. L'excavació va permetre identificar les fonamentacions dels murs de façana i lateral de l'edifici, així com la paret de tancament del pati del casal i una zona de pati o horts a la banda posterior.

Entre els segles XV i XVII es constaten poques evidències arqueològiques a causa de les transformacions que van patir els nivells de circulació a la planta baixa de l'edifici durant el segle XVII i que van suposar la destrucció de bona part dels nivells associats als primers temps de funcionament del palau Finestres.

Durant els segles XVII i XVIII el palau Finestres patí importants reformes, i es construeix l'actual casa Mauri durant aquesta darrera centúria. Tots dos edificis patiren noves modificacions durant el segle XIX.

5. És a l'interior del recinte medieval de Barcelona, al costat de mar. Forma part de l'àrea d'ampliació de la ciutat medieval, amb una proximitat evident a Santa Maria del Mar. Al voltant del temple es desenvolupà el barri marítim conegut com La Ribera, que en aquesta zona conserva força bé els trets medievals.
6. En una intervenció molt propera, al núm. 8 del carrer Barra de Ferro, es van documentar restes pertanyents a diferents períodes, des d'època baixmedieval (S. XIV-XV) fins al segle XX.
7. Arran dels atacs aeris a la població durant la guerra civil (1936-1939), la Generalitat va organitzar la Junta de Defensa Passiva que s'havia d'encarregar de la construcció de refugis antiaeris. Per a la construcció d'aquests refugis es feia un projecte inicial i era una brigada d'obriers de la pròpia Generalitat, i més endavant del propi ajuntament, qui s'encarregava de la seva construcció. A mesura que anava avançant la guerra, foren els mateixos ciutadans els que en feien l'execució seguint els models establerts per la Generalitat. A Barcelona se'n construïren al voltant de 1.400.
8. De la majoria de refugis es coneix la ubicació aproximada, i una part del recorregut. És difícil tenir coneixement dels accessos, ja que alguns projectes no es van realitzar en la seva totalitat. Els primers refugis antiaeris construïts varen ser dissenyats per a la seva futura reutilització, principalment eren galeries de mina que servien per incorporar-les a la xarxa del clavegueram de la ciutat. Els primers de grans dimensions, es varen condicionar amb les planxes de formigó armat, per a la seva utilització com a banys públics, biblioteques o aparcaments.

9. A l' *Atles dels refugis de la guerra civil espanyola a Barcelona*, editat per CLABSA / Ajuntament de Barcelona, l'any 2002, en la llista de refugis del 16 de juliol de 1938 apareixen el refugi núm. 480 (Carrer Banys Vells, 5). En no tenir més documentació de l'estructura defensiva, ja sigui de l'època o fruit d'intervencions posteriors, no es pot aportar més informació.
10. L'edifici núm. 12 del carrer Montcada i núm. 10 del carrer Barra de Ferro (Palau del Marquès de Llió) està inclòs al *Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1. Ciutat Vella* (núm. D'element 110/4). Aquest edifici està inclòs al *Catàleg de Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la ciutat de Barcelona* de 1979: categoria B, cap. II (fitxa núm. 499).
11. L'edifici del núm. 14 del carrer Montcada (Palau Nadal) està inclòs al *Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1. Ciutat Vella* (núm. D'element 110/5). Aquest edifici està inclòs al *Catàleg de Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la ciutat de Barcelona* de 1979: categoria B, cap. II (fitxa núm. 500).
12. En el *Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Districte 1. Ciutat Vella (Sector Oriental)*, Nivell B, 7a3, s'esmenta que "qualsevol intervenció [en aquests edificis] haurà de valorar tots els processos històrics de l'edifici".

Aquests dos edificis formen part del conjunt del carrer Montcada, inclòs al *Catàleg del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la ciutat de Barcelona*, fitxa núm. 496; categoria A, cap. I.

4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

El sondeigs s'han dut a terme, d'una banda, a l'espai on està previst ubicar-hi un nou ascensor, per tal de conèixer l'estratigrafia de l'indret i la possible presència de restes arqueològiques. De l'altra banda, s'han practicat dues petites cales per tal de cercar les canalitzacions de desguàs en servei actualment a un dels espais que pertany a l'antic Palau Nadal.

La informació obtinguda permetrà ajustar el projecte de rehabilitació als resultats extrapolats mitjançant les cales.

5. FONAMENTS DE DRET

La intervenció és de caràcter preventiu, atenent la Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993) i el Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

6. TREBALLS REALITZATS

Les feines s'han centrat en tres aspectes:

- 1- Documentació, a nivell de planta, secció i alçat, de dos dipòsits quadrangulars semisoterrats ubicats en un dels àmbits del Palau.
- 2- Documentació d'una antiga cala arqueològica que, en algun moment, es va deixar visible mitjançant un vidre. Aquesta antiga cala se situa a tocar dels dos dipòsits anteriorment esmentats.
- 3- Documentació de l'excavació d'una fossa per a un nou ascensor. Aquest fossat es va efectuar al mateix indret on l'any 2013 vam efectuar una cala de sondeig i, per tant, per tal d'efectuar el citat fossat es va eixamplar la cala arqueològica ja excavada.

7. METODOLOGIA

Registre estratigràfic

La metodologia utilitzada per aquesta intervenció es basa en el mètode de registre Harris / Carandini, que consisteix en el registre objectiu i en la documentació exhaustiva de restes i estrats, utilitzant per això un model de fitxes específiques.

Topografia i planimetria

Les restes s'han vinculat geogràficament amb les coordenades UTM (ETRS89), per tal de documentar i facilitar la interpretació de la seqüència estratigràfica. La topografia i la planimetria han estat tractats informàticament amb programari CAD.

Documentació fotogràfica

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu en format digital d'alta resolució.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

1-Documentació de dos dipòsits quadrangulars o sitges

Es tracta de dues estructures quadrangulars que sobresortien uns 90 cm del nivell de circulació de la sala on es troben i que, parcialment, també estan semisoterrades uns 130 cm. Se situen adossades als murs NE i SE de l'habitació. Presenten un dels murs en comú (el que les separa) i tot apunta que funcionaren conjuntament. En el moment de documentar-les es trobaven totalment buides. Pel que fa a la seva funcionalitat original, si bé no tenim cap certesa, atenent a les seves característiques, és força probable que s'utilitzessin com a sitges⁴. La seva tipologia constructiva, amb carreus de mida considerable sense treballar o només desbastats, situen la seva construcció en època moderna, probablement vers el segle XVII. Probablement cap els anys 60 del segle XX es cobriren amb fusta deixant dues trapes que permetien accedir a cadascun dels dipòsits. Passem a detallar, a continuació, les característiques físiques de les dues estructures:

- 1.1 - Dipòsit UE 208. És el que se situa a l'extrem NE. Dels dos és el que presenta unes mides més petites. Les seves dimensions en planta són d'1,1 x 1 m en la part superior i d'uns 1,16 x 0,66 m en la part inferior, atès que els murs NE i SE presenten un atalussament que, molt possiblement, es construí per no afectar la fonamentació dels murs gòtics on es recolza l'estructura. Al fons de l'estructura trobem una capa de morter, a mode de paviment. A la part superior es conservava l'arrencament d'una volta de sardinell que fou escapçada (probablement durant la reforma dels anys 60 del segle XX). A l'extrem superior del mur SE s'observa, tapiat d'antic, l'accés original a l'estructura per tal d'abocar-hi o retirar el producte que contenia.
- 1.2 - Dipòsit UE 209. És el que se situa a l'extrem SO. Presenta idèntiques característiques constructives que el dipòsit o sitja UE 208 però amb unes dimensions més grans. La seva planta a la part superior és d'uns 1,5 m X 1,7 m que a la part inferior es redueixen fins els 0,9 X 1,6 m. Com en el cas anterior, aquest dipòsit també presenta indicis clars d'haver estat cobert amb volta de sardinell. També com en el cas del dipòsit UE 208 l'accés a l'estructura es realitzava a través d'una obertura en el mur SE que encara és visible, tot i que tapiada.

2-Excavació d'una antiga cala

A tocar dels dos dipòsits anteriors, en el seu costat N/NO, se situava una obertura rectangular d'uns 1.92 x 0.64 m. A diferència dels dos dipòsits descrits suara, aquesta obertura s'obria a nivell del terra de l'estança i s'adossava al seu mur NE. Els costats llargs de l'obertura es trobaven "emmarcats" per sengles bigues metàl·liques tipus IPN i la profunditat inicial visible arribava als 1.9 m. La poca informació que havia arribat fins els nostres dies d'aquesta obertura era que, probablement, es tractava d'una tomba romana.

⁴ Autors Diversos (2013)

La primera neteja va proporcionar, entre d'altres elements contemporanis, una quantitat molt significativa de fragments de vidre gruixut. Aquest fet sembla indicar de forma clara que, en origen, aquest espai es va voler adequar per tal que fos visible mitjançant un vidre. Una mena de fornícula a la part superior del tall SO, a la que arribava un cable elèctric, reforça aquesta idea, atès que tot indica que aquesta fornícula allotjava un focus.

Un cop extrets els residus contemporanis que farcién parcialment el forat, va quedar al descobert un estrat amb força fragments d'àmfora clavats "in situ". Entre els fragments hi havia un que conservava el coll i les nanses d'una àmfora Pascual I, fet que situava d'entrada l'estrat en un *terminus post quem* de mitjans del segle I aC. Una inspecció dels talls de la cala va posar de manifest que aquest estrat, identificat per nosaltres com UE 203, estava cobert per un mínim de dos nivells més que, si més no pel poc material visible als talls, podrien pertànyer també al període romà.

Sota l'estrat UE 203 vam identificar un estrat molt heterogeni (UE 204) que presentava una part important de la poca superfície visible rubefactada i que continuava contenint fragments d'àmfora tarraconesa, la gran majoria passats de cuita. Aquest estrat cobria una possible estructura, molt malmesa (UE 205), que presentava evidents signes d'haver sofert altes temperatures. La poca superfície exhumada va fer impossible confirmar si es tractava, de fet, d'una estructura o bé de material de rebuig que "casualment" havia quedat amb una certa alineació. Alhora que cobria la possible estructura UE 205, l'estrat UE 204 també cobria un nou estrat, identificat com a UE 206 i que es caracteritzava per contenir gran quantitat de cendres i carbons, com els precedents, tot i que la seva textura va permetre diferenciar-lo clarament dels anteriors. Aquest estrat, de pocs centímetres de potència, cobria directament el nivell geològic d'argiles.

Pel que fa a la interpretació dels resultats obtinguts en l'exhauriment d'aquesta antiga cala, tot sembla indicar que a l'àrea hi funcionà un centre productor d'àmfores vers la 2a $\frac{1}{2}$ del segle I aC. En aquest sentit, cal destacar una intervenció prèvia a l'edifici de l'actual Museu Picasso (situat a uns 15 m en direcció NE) dirigida per l'arqueòleg Josep Maria Vila i Carabassa⁵, on es documentà una seqüència idèntica amb estrats que, en aquell moment, ja es van relacionar amb un possible centre productor d'àmfores.

Pel que fa a la cala en sí, tot sembla indicar que, durant un temps, l'estrat UE 203 amb els grans fragments d'àmfora "clavats -in situ-" es mantingué visible mitjançant un vidre. Molt possiblement aquesta actuació té a veure amb el condicionament de l'edifici per allotjar-hi el Museu de la Indumentària, a finals dels anys 60 del segle XX.

3-Control de l'excavació de la fossa necessària per a instal·lar un ascensor

Aquesta fossa s'excavà a la sala contigua, pel costat NE, a la que contenia els dos dipòsits i l'antiga cala dels anys 60 del segle XX. En aquest punt, i en previsió de la necessitat de construir-hi un ascensor, es realitzà una cala arqueològica l'any 2013, sota la nostra direcció⁶, que posà de manifest un recreixement contemporani del nivell de circulació de més d'un metre, mitjançant un estrat de runa i una solera de formigó. Sota l'estrat de runa

⁵ Vila, (Inèdit)

⁶ Gea, M. (Inèdit)

contemporani s'identificaren les restes d'un paviment de toves que cobria un possible paviment anterior, molt malmès. Sota aquest segon paviment, ja a la cota màxima assolida, s'identificà un estrat amb material romà que era retallat per una estructura hidràulica (un pou o una sínia).

En l'eixamplament d'aquesta cala, per assolir les mides necessàries per a la construcció de l'ascensor, es documentà la mateixa seqüència estratigràfica que hem vist per a la cala d'octubre de 2013. Així, sota el paviment actual de marbre i la seva preparació (UE 100) se situava un forjat sanitari construït amb envanets (UE 102) que suportaven un encadellat ceràmic (UE 101) sobre el que s'assentava el paviment actual UE 100. Entre els envans del forjat sanitari hi havia un estrat de runa contemporània (UE 103). El forjat sanitari s'assentava sobre una potent llosa de formigó (UE 104). Sota la solera de formigó (UE 104), se situava un potent estrat de runa (UE 105) que, entre d'altres, contenia fragments de fibrociment (conegut popularment com "Uralita"). Sota l'estrat UE 105 es documentà la continuació del paviment de toves de 24 cm de costat que ja es documentà a la cala prèvia (UE 106) i la seva preparació de morter de calç blanquinós. En alguns punts només restava aquesta preparació. L'eixamplament de la cala per a instal·lar l'ascensor, a diferència de la cala de l'octubre de l'any 2013, no s'aprofundí més de la cota on apareixia el paviment de toves UE 106 (uns 2,87 m snm o uns 1,35 m per sota el nivell de circulació actual de l'àmbit).

D'altra banda, l'eixamplament de la cala permeté documentar el límit NE de l'àmbit semisoterrat que era pavimentat pel paviment de toves UE 106, proporcionant una amplada de 2,35 m. La llargada d'aquest petit àmbit no es va poder establir tot i l'ampliació de la cala inicial.

Pel que fa a la interpretació d'aquest àmbit, només podem destacar el seu baix nivell de circulació i el fet que fou amortitzat durant la segona meitat del segle XX, molt probablement en el marc de les obres per adequar l'edifici al Museu de la Indumentària (entre, aproximadament, 1965 i 1969). La datació del paviment de toves UE 106, atenent exclusivament a la seva factura (i al fet de ser, òbviament, anterior a mitjans del segle XX), pensem que s'ha de situar en algun moment del segle XIX no descartant la possibilitat, però, que entri dins el segle XVIII.

9. LLISTAT D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

De la unitat UE 100 fins la unitat UE 106 conservem la numeració atorgada l'octubre de 2013 en realitzar una cala prèvia en el mateix punt que, en l'actuació que ens ocupa, fou eixamplada fins a la mida necessària per a la instal·lació d'un ascensor.

- UE 100: Paviment de plaques de marbre contemporani (segle XXI) de 120 x 20 cm i 3 cm de gruix que ocupava l'àmbit on es va dur a terme la fossa necessària per a la construcció d'un nou ascensor. Incloem en la mateixa UE la preparació de formigó d'uns 7 cm de potència. La seva cota superior se situava en els 4,02 m snm, la inferior en els 4,12 m snm i cobria l'ecadellat UE 101. Àrea fossat ascensor.
- UE 101: Encadellat de peces ceràmiques cobert directament pel paviment UE 100. Alhora, era sustentat per uns envanets (UE 102) d'uns 20 cm d'alçada que permetien

crear un “forjat” sanitari. Àrea fossat ascensor. Cota superior 4,12 m snm i cota inferior 4,06 m snm.

- UE 102: Envanets que es recolzaven directament sobre el forjat de formigó UE 104 i suportaven l'encadellat UE 101. Àrea fossat ascensor. Se'ls adossava l'estrat amb runa UE 103. Cota superior de 4,06 m snm i cota inferior 3,90 m snm.
- UE 103: Estrat amb runa que ocupava parcialment els “buits” formats pel “forjat sanitari”. S'adossava a 102 i cobria 104. Cota superior de 4,06 m snm i inferior de 3,90 m snm.
- UE 104: Forjat de formigó sense armar però de gran duresa que presentava un gruix mitjà d'uns 20 cm. Era cobert per l'estrat UE 103 i pels envanets del “forjat sanitari” UE 102. Cobria un potent estrat de runa, UE 105. Cotes superiors de 3,90 i cota inferior de 3,71 m snm.
- UE 105: Potent estrat de runa que, entre d'altres elements, contenia fragments de fibrociment (“uralita”), fet que ens el fa relacionar amb la reforma dels anys 1965 a 1969. Cobria el paviment de toves UE 106 i era cobert pel forjat de formigó UE 104. Cota superior de 3,75 m snm i cota inferior dde 2,81 m snm.
- UE 106: Paviment de toves de 24 cm de costat i la seva preparació de morter de calç. Es trobava en molt mal estat i, en molts sectors de la cala, era ja totalment inexistent. Cota superior de 2,87 m snm i cota inferior (comptant la seva preparació de morter de calç) se situava aproximadament en els 2,67 m snm (segons cala d'octubre de 2013). Era cobert pel potent estrat de runa UE 105.

UE relacionades amb la documentació de dues sitges i l'excavació d'una antiga cala:

- UE 201: Estrat identificat únicament en els talls de l'antiga cala situada a tocar dels dos dipòsits documentats. Terra de matriu argilo-sorrenca. Contenia morter de calç desfet, ceràmica i carbons. Cobria UE 202. La seva cota superior (s'ha de considerar que estava escapçat per construccions posteriors) se situava, aproximadament, en els 2,90 m snm i la inferior arribava fins els 2,75 m snm.
- UE 202: Com en el cas anterior, únicament fou identificat en els talls de l'antiga cala situada a tocar dels dos dipòsits documentats. Estrat de característiques similars a l'estrat anterior però de matriu més argilosa. La seva cota superior era d'uns 2,94 m snm i la inferior se situava al voltant dels 2,39 m snm. Cobria directament el primer dels estrats de l'antiga cala que havien restat “in situ” sense excavar: UE 203.
- UE 203: Tal com apuntàvem, fou el primer estrat realment excavat. Estrat molt sorrenc que prenia una consistència no gaire diferent del morter de calç desfet. Contenia, com els anteriors, força carbons, morter desfet, material constructiu romà i ceràmica del mateix període, entre la que podem destacar diversos fragments força grans d'àmfora Pascual I. La seva cota superior assolía els 2,39 m snm i la inferior els 2,15 m snm. Cobria l'estrat UE 204 i la possible estructura de combustió UE 205 i l'estrat UE 206.
- UE 204: Estrat identificat sota l'estrat UE 203. Estrat molt heterogeni que en el seu extrem SO estava totalment rubefactat. Com els estrats superiors, contenia abundants carbons i fragments d'àmfora passats de cuita. Força compactat però de superfície

molt irregular. La cota superior de l'estrat UE 204 se situava en els 2,14 m snm i la inferior en els 2,06 m snm. S'adossa a la possible estructura UE 205, cobert per l'estrat UE 203 i cobreix l'estrat UE 206.

- UE 205: Possible estructura de combustió molt malmesa identificada en l'extrem SO de l'antiga cala. Es trobava coberta per l'estrat UE 203 i l'estrat UE 204 se li adossava. De la possible estructura només en restaven algunes pedres que prenen forma aproximadament quadrangular.
- UE 206: Com en el cas de l'estrat precedent aquest estrat era força heterogeni. Contenia també forces pedres, fragments ceràmics molt recremats, cendres i carbons. Cobria l'estrat geològic UE 207. La cota superior arribava fins els 2,21 m snm i la inferior se situava en els 2,01 m snm aproximadament.
- UE 207: Estrat geològic d'argiles compactades. Cobert per UE 206. Cota superior 2,01 m snm.

10. CONCLUSIONS

El control arqueològic efectuat al Palau del Marquès de Llió / Palau Nadal ha proporcionat informació sobre els primers nivells relacionats amb la fundació romana de la ciutat, la cota a la que apareixen i una petita mostra del material que contenen. Així mateix, en concordança amb els resultats d'una intervenció arqueològica a l'actual seu del Museu Picasso l'any 1998, s'ha recuperat material ceràmic relacionat amb un centre productor d'àmfores que hem de relacionar, directament, amb el naixement de la colònica romana de *Barcino*, a cavall del canvi d'Era.

D'altra banda, la documentació exhaustiva de les sitges d'època moderna que el nou projecte constructiu preveia afectar ha permès preservar-ne els seus valors culturals.

11. BIBLIOGRAFIA

Autors Diversos, *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Volum 8, el Barcelonès i el Baix Llobregat, Barcelona, 1982

Autors Diversos, *Estudi de paraments dels murs dels àmbits de subsòl de l'antic casal del Marquès de Llió*. Barcelona. Carrer Montcada, 12. Març de 2013 (Inèdit).

Gea, M., *Intervenció arqueològica Carrer Montcada, 12-14. Palau del Marquès de Llió i Palau Nadal*. 2013 (Inèdit).

Vila, J.M., *Intervenció arqueològica al carrer Montcada, 21-23 (Museu Picasso)*. 1998 (Inèdit)

[http://ca.wikipedia.org/wiki/Palau del Marqu%C3%A8s de Lli%C3%B3](http://ca.wikipedia.org/wiki/Palau_del_Marqu%C3%A8s_de_Lli%C3%B3). Data de consulta: 1 d'octubre de 2013.

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Expedient R/N 470 K121-B - 2014-1-10531.: d'autorització de pròrroga de la intervenció preventiva a: carrer Montcada 12-14, Barcelona (Barcelonès). segons el procediment establert en l'article 14 i següents. del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

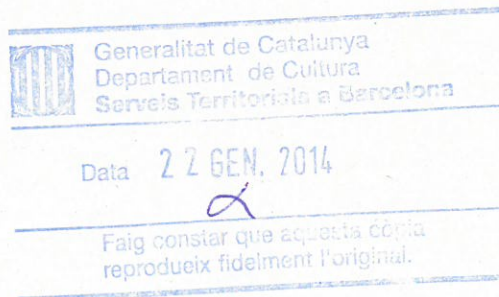
1. En data 26 de setembre de 2013 (reg. entrada 1425/ 0401E), els senyors Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona van presentar una sol·licitud d'autorització d'intervenció arqueològica preventiva de control al carrer Montcada 12-14 de Barcelona, sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich, de l'empresa ACTIUM, del 30 de setembre a l'11 d'octubre de 2013 que fou resolta favorablement.

Fets

1. En data 8 de gener de 2014 (reg. entrada 0017/ 0401E), els senyors Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona van presentar una sol·licitud de pròrroga de l'autorització d'intervenció arqueològica preventiva de control al carrer Montcada 12-14 de Barcelona, sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich, de l'empresa ACTIUM, del 13 de gener al 7 de febrer de 2014 (ampliació projecte).
2. El 10 de gener de 2014 l'arqueòloga dels Serveis Territorials a Barcelona va emetre informe favorable sobre l'esmentada sol·licitud.
3. El 10 de gener de 2014, el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va proposar autoritzar la intervenció.

Motivació

Reforma dels edificis Palau del Marquès de Llió i Palau Nadal per ubicar-hi la futura seu del Museu de les Cultures del Món.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Decret 304/2011, de 29 de març, de reestructuració del Departament de Cultura (DOGC núm. 5849, de 31.3.2011); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Resolució

Per tot això,

RESOLC

1. **Autoritzar** la pròrroga d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la intervenció: carrer Montcada 12-14 , Barcelona (Barcelonès).

Persona o institució autoritzada Ajuntament de Barcelona BIMSA

Direcció de la intervenció arqueològica: Miquel Gea Bullich (ACTIUM)

Activitat autoritzada: control.

Termini de realització de la intervenció: del 13 de gener al 7 de febrer de 2014.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona.

La intervenció arqueològica o paleontològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. Notificar aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el

Data 22 GEN. 2014

Faig constar que aquesta còpia
reproduceix fidelment l'original.

Expedient 470 K121 NB-2014/2-10631 sobre l'autorització de pròrroga i canvi de direcció d'una intervenció arqueològica preventiva i un tractament de restes arqueològiques no extretes amb caràcter retroactiu a: carrer Montcada 12-14 a Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març de 2002, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Antecedents

1. En data 26 de setembre de 2013 (reg. entrada 1425/ 0401E), els senyors Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona van presentar una sol·licitud d'autorització d'intervenció arqueològica preventiva de control al carrer Montcada 12-14 de Barcelona, sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich, de l'empresa ACTIUM, del 30 de setembre a l'11 d'octubre de 2013 que fou resolta favorablement.
2. En data 8 de gener de 2014 (reg. entrada 0017/ 0401E), els senyors Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona van presentar una sol·licitud de pròrroga de l'autorització d'intervenció arqueològica preventiva de control al carrer Montcada 12-14 de Barcelona, sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich, de l'empresa ACTIUM, del 13 de gener al 7 de febrer de 2014 (ampliació projecte).

Fets

1. En data 11 de febrer de 2014 (reg. entrada 00206/ 0401E), els senyors Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona van presentar una sol·licitud de pròrroga i canvi de direcció de l'autorització d'intervenció arqueològica preventiva de control al carrer Montcada 12-14 de Barcelona, sota la direcció de l'arqueòleg Oscar de Castro López, de l'empresa ACTIUM, del 13 al 14 de febrer de 2014. La mateixa sol·licitud demana el tractament de diverses restes arqueològiques no extretes.
2. Les restes arqueològiques no extretes per a les quals se sol·licita el reblliment indefinit són les següents:

Estructura UE 106. Paviment de toves. Època moderna/Contemporània.
Estructura UE 205. De combustió. Època romana altimperial.
Estructura UE 208. Dipòsit quadrangular època moderna.
Estructura UE 209. Dipòsit quadrangular època moderna.
3. L'Ajuntament de Barcelona sol·licita conjuntament amb la promoció el tractament de restes arqueològiques no extretes, per la qual cosa no cal obrir el període d'audiència previst a la normativa. Adjunta també informe favorable al tractament del Servei d'Arqueologia municipal.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General d'Arxius, Biblioteques,
Museus i Patrimoni
Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Faig constar que aquesta còpia
reprodueix fidelment l'original.

Barcelona, 17 MAR 2014

Maitè Mascort Roca
Cap de la Secció d'Actuacions

4. En data 7 de març de 2014 la tècnica arqueòloga dels Serveis Territorials de Cultura a Barcelona va informar favorablement l'esmentada sol·licitud de pròrroga, canvi de direcció i tractament de restes arqueològiques no extretes amb caràcter retroactiu, atès que les restes arqueològiques proposades per al seu tractament han estat correctament excavades i exhaustivament documentades salvant-ne els seus valors culturals. Es demana el caràcter retroactiu, atès que en aquest cas es compleix el que assenyala l'article 57.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Regim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, és procedent autoritzar i regular els treballs realitzats amb caràcter retroactiu en els termes d'excepcionalitat previstos a l'esmentat article.
5. En data 13 de març de 2014 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia rep la documentació de l'expedient i, analitzats els diferents informes, proposa autoritzar la pròrroga del termini d'autorització i el canvi de direcció de la intervenció arqueològica preventiva i el tractament de restes arqueològiques no extretes sol·licitat amb caràcter retroactiu.

Motivació

Reforma dels edificis Palau del Marquès de Llió i Palau Nadal per ubicar-hi la futura seu del Museu de les Cultures del Món.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Article 30 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Article 57.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Regim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Resolució

Per tot això, **resolc:**

1. **Autoritzar**, la pròrroga i el canvi de direcció d'una intervenció arqueològica preventiva i un tractament de restes arqueològiques no extretes amb caràcter retroactiu, amb les següents dades i condicions:

Persona o institució autoritzada: Raimon Salvat Devesa, Director tècnic Edificació BIMSA i Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona.

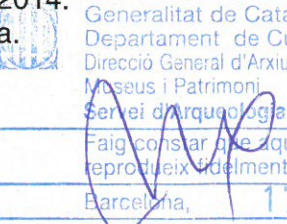
Lloc de la intervenció: carrer Montcada 12-14 de Barcelona (Barcelonès)

Activitat autoritzada: control, excavació i rebliment indefinit de les restes arqueològiques no extretes relacionades al punt 2 dels fets.

Direcció de la intervenció arqueològica: Oscar de Castro López (ACTIUM).

Termini de realització: del 26 de febrer al 28 de març de 2014.

Lloc de dipòsit provisional: Museu d'Història de Barcelona.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General d'Arxius, Biblioteques,
Museus i Patrimoni
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Faig constar que aquesta còpia
reprodueix fidelment l'original.
Barcelona, 17 MAR 2014
Maite Mascort Roca
Cap de la Secció d'Actuacions

La intervenció arqueològica preventiva i el tractament de restes arqueològiques no extretes autoritzats hauran de ser realitzats en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. Notificar aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Barcelona, 13 de març de 2014

Joan Pluma i Vilanova
Director general d'Arxius,
Biblioteques, Museus i Patrimoni

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General d'Arxius, Biblioteques,
Museus i Patrimoni

Servei d'Arqueologia i Paleontologia

Faig constar que aquesta còpia
reproduïx fidelment l'original.

Barcelona, 17 MAR. 2014

Maire Mascort Roca
Cap de la Secció d'Actuacions

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

FOTO 1. Vista inicial de l'Antiga cala en el moment d'iniciar la nostra intervenció

FOTO 2. La mateixa cala de la foto anterior després de procedir a la seva neteja. Podem observar l'estrat UE 203 amb multitud de trossos d'àmfora clavats a la seva superfície

FOTO 3. Vista del tall SO de l'antiga cala que vam acabar d'exhaurir. Podem veure marcats els estrats excavats d'antic que, molt possiblement, pertanyen també al període romà (UE 201 i UE 202 respectivament, de dalt a baix)

FOTO 4. Estrat UE 204 un cop exhaurit l'estrat UE 203. Sota la fletxa que indica el nord se situa la possible estructura de combustió U 205

FOTO 5. Possible estructura rubefactada UE 205, a l'antiga cala

FOTO 6. Estrat UE 206 a l'antiga cala. A l'extrem dret vam deixar la possible estructura UE 205 "en reserva"

FOTO 7. A l'esquerra de la imatge, sota la fletxa, podem apreciar el nivell geològic d'argiles UE 207. A la dreta la possible estructura UE 205 restà "en reserva"

FOTO 8. Vista de l'àmbit on se situaven els dos dipòsits o sitges UE 208 i UE 209 mirant cap a llevant. La fusta que veiem al fons tocant la paret de carreus tapa l'antiga cala mostrada a les fotografies anteriors

FOTO 9. Detall del parament exterior de la part del dipòsit UE 208 que sobresortia del terra

FOTO 10. Vista zenital de l'interior del dipòsit / sitja UE 208

FOTO 11. Un altra vista del dipòsit / sitja UE 208, ara des de l'exterior

FOTO 12. Vista del dipòsit / sitja, més gran, UE 209. Podem observar l'accés / accessos tapiats a la paret frontal

FOTO 13. Detall d'una part del parament de l'interior dels dipòsits /
sitges

FOTO 14. Detall d'una rajola gòtica entre el morter que fa de
"paviment" del dipòsit més gran, UE 209. Aquest element situa un
terme post-quem clar dels segles XV-XVI

FOTO 15. Paret interior SO del dipòsit / sitja UE 209. Podem apreciar
el talús que forma la paret de l'esquerra, situada sota l'espai ocupat
per un mur gòtic

FOTO 16. Detall de la volta de sardinell escapçada al costat SO del
dipòsit / sitja UE 209

FOTO 17. Eixamplament de la Cala 1 efectuada en la campanya d'octubre de 2013 fins a la mida necessària per a la instal·lació d'un nou ascensor

FOTO 18. Excavació, a la cala de l'anterior fotografia, del potent estrat de runa UE 105

FOTO 19. Cala per a la instal·lació d'un ascensor ja ampliada. Podem veure el que resta del paviment de toves UE 106 amb el "moli" de pedra a sobre i la preparació de morter de calç a sota. Al fons a la dreta podem veure la Cala 1 d'octubre de 2013 reblerta

FOTO 20. En esllavissar-se parcialment el talús NE de la cala va quedar al descobert el límit d'aquell costat de l'àmbit soterrat

FOTO 21. Col·locació de geotèxtil a l'antiga cala

FOTO 22. Rebliment de l'antiga cala

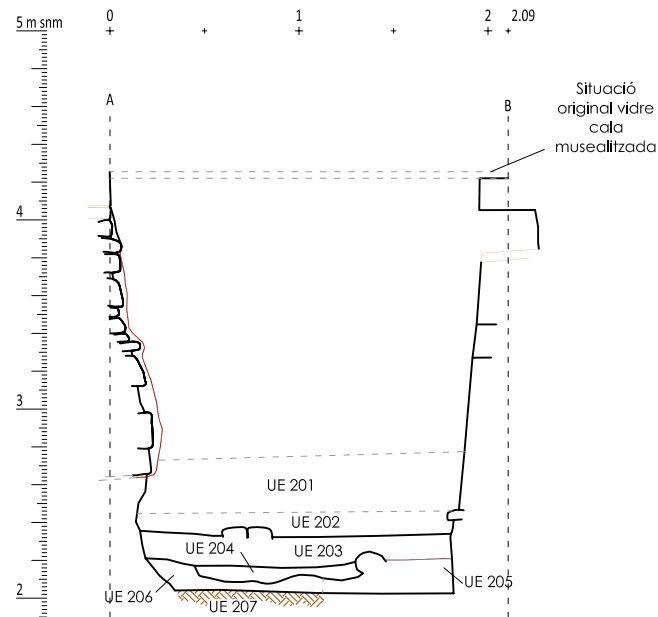
FOTO 23. Col·locació de geotèxtil a l'interior dels dipòsits UE 208 i UE 209

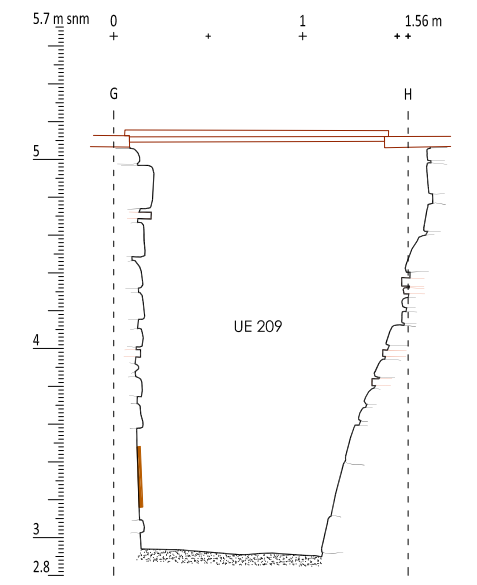
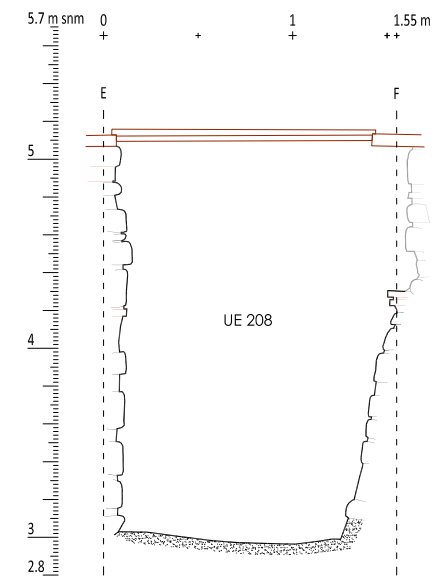
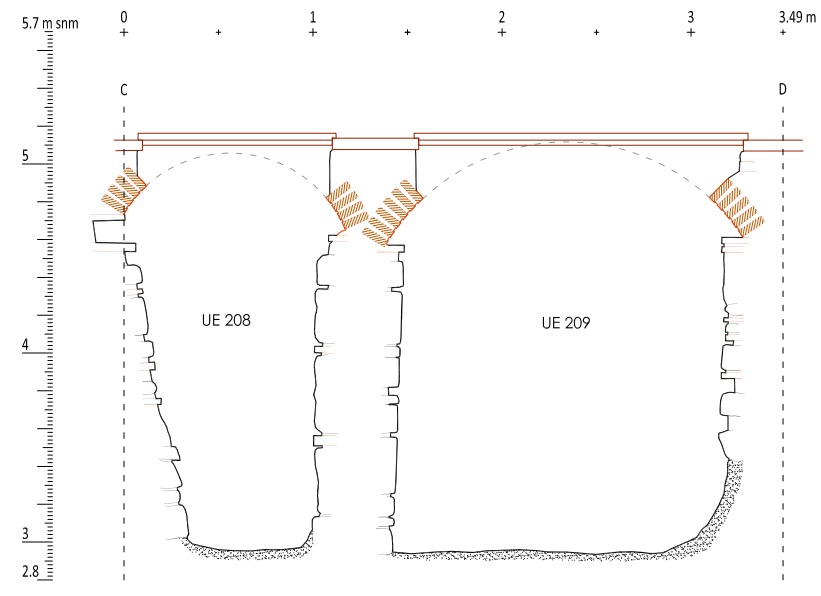

FOTO 24. Rebliment dels dipòsits UE 208 i UE 209

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

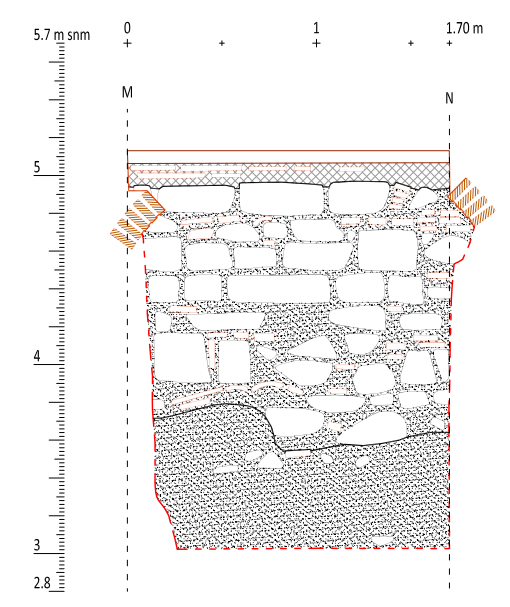
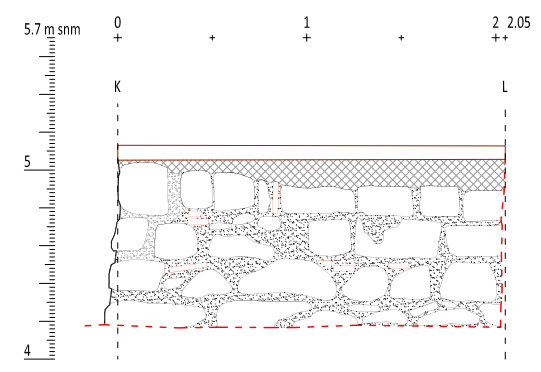
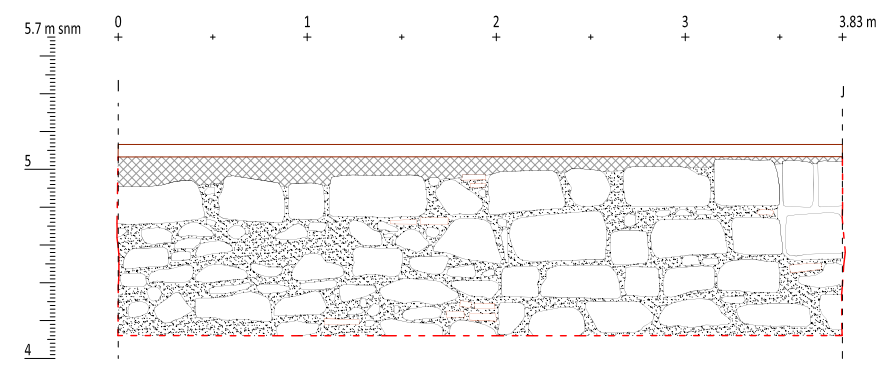

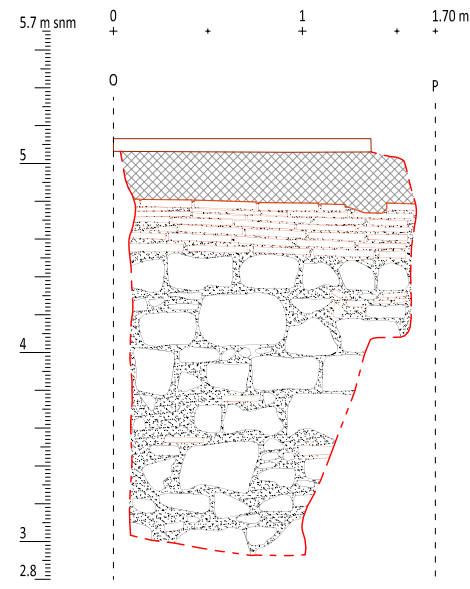
ALÇAT MUR LLARG EXTERIOR DIPÒSITS UE 208 i UE 209

ALÇAT MUR CURT EXTERIOR DIPÒSITS UE 208 i UE 209

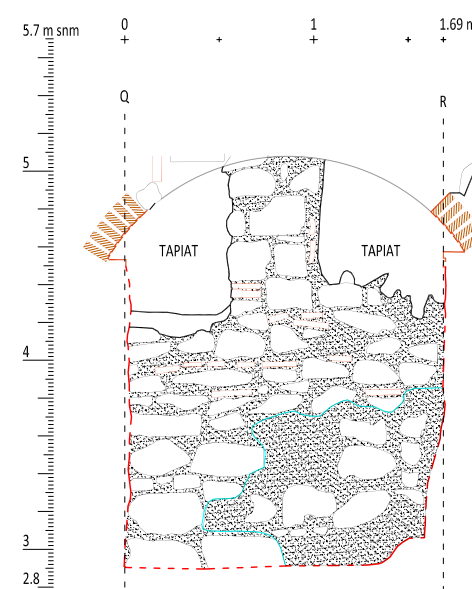
ALÇAT A (DIPÒSIT UE 209)

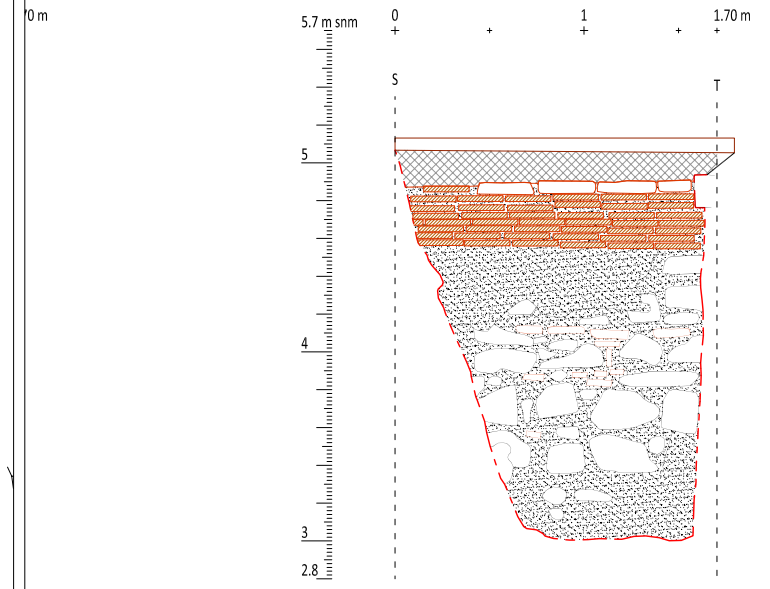
ALÇAT B (DIPÒSIT UE 209)

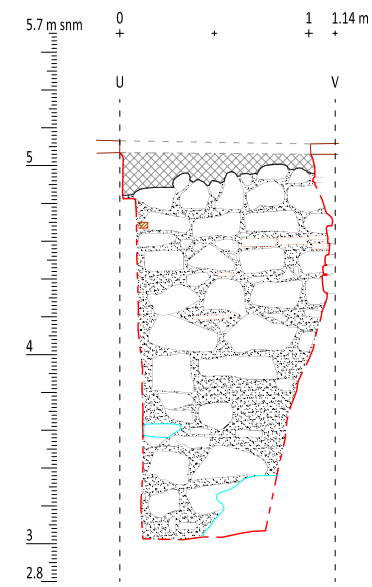
ALÇAT C (DIPÒSIT UE 209)

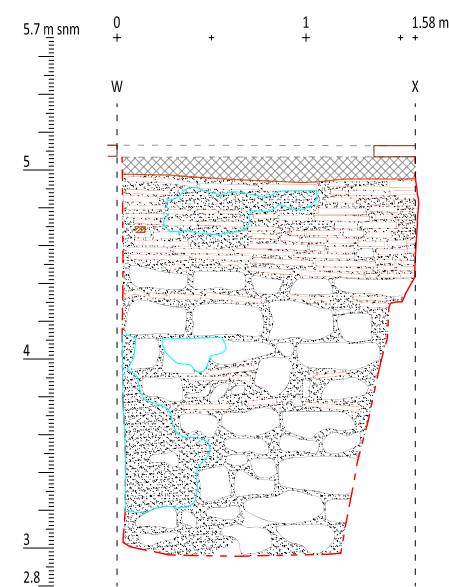
ALÇAT D (DIPÒSIT UE 209)

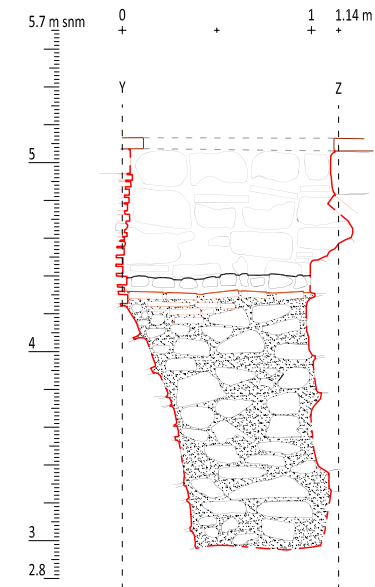
ALÇAT E (DIPÒSIT UE 208)

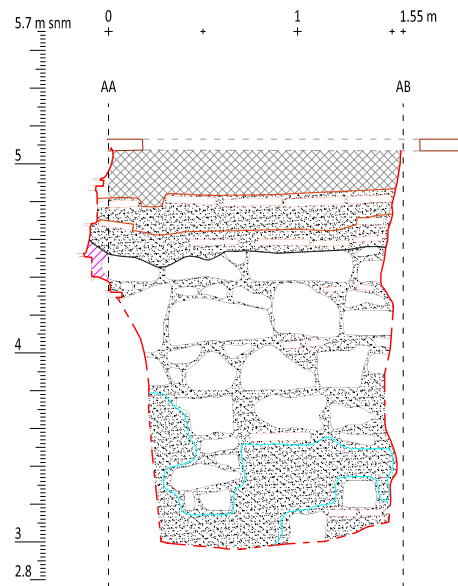

ALÇAT F (DIPÒSIT UE 208)

ALÇAT G (DIPÒSIT UE 208)

ANNEX 4. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

CODIS D'INVENTARI DE MATERIALS

CERÀMICA

1. CLASSIFICACIÓ

11000	Prehistòrica	13116	T S africana indeterminada
11001	Neolítica	13117	imitacions T S hispànica
11050	del Courc	13118	T S clara B
11100	del Bronze	13119	T S lucente
11101	del Bronze antic	13120	paleocristiana grisa
11102	del Bronze mig	13121	paleocristiana ataronjada
11103	del Bronze final	13122	late Roman C
12000	Protohistòrica sense determinar	13123	produccions orientals (corintia)
12001	fenò-púnica indeterminada	13124	vidriada romana
12002	fenò-púnica engalba vermella	13125	imitacions Clara D
12003	fenò-púnica engalba negra	13126	paleocristiana pintada
12004	fenò-púnica comuna	13150	parets fines indeterminades
12005	grega d'occident	13151	parets fines itàliques
12050	roja a torn	13152	parets fines d'Aco
12051	engalba roja	13153	parets fines sudgàl·liques
12052	pintada	13154	parets fines "clofolla d'ou"
12053	comuna ibèrica	13155	parets fines hispàniques
12054	grisa de la costa catalana	13156	imitacions parets fines
12055	grollera	13200	llantia indeterminada
12056	grans recipients d'emmagatzematge	13201	llantia grega
13000	Món Clàssic sense determinar	13202	llantia republicana
13001	grega indeterminada	13203	llantia republicana vernís negre
13002	<i>buchero nero</i>	13204	llantia imperial
13003	àtica figures negres	13205	llantia imperial de volutes
13004	àtica figures vermelles	13206	llantia imperial de disc
13005	àtica vernís negre	13207	llantia imperial de canal
13006	taller de les petites estampetes	13208	llantia africana
13007	taller de Rhode	13209	llantia africana paleocristiana
13008	taller de Nikia-Ion	13210	llantia africana ARS
13009	taller pàteres 3 palmetes radials	13250	comuna oxidada
13050	campaniana/vernís negre indeterminada	13251	comuna reduïda
13051	precampaniana	13252	comuna reduïda baix-imperial
13052	campaniana A	13253	comuna engalba blanca
13053	campaniana A tardana	13254	comuna engalba negra
13054	campaniana B	13255	comuna engalba vermella
13055	campaniana B-oïde	13256	comuna roig pompeïà
13056	campaniana C	13257	comuna itàlica
13057	campaniana emporitana	13258	comuna africana de cuina
13058	etrusca vernís negre	13259	comuna emporitana oxidada
13059	imitacions campanianes	13260	comuna de cuina acurada
13060	vernís negre púnic	13261	imitacions comuna africana
13100	terra sigillata indeterminada	13262	comuna bescuitada
13101	presigillata	13263	ceràmica comuna de Lípari
13102	T S precoç	13264	ceràmica daurada
13103	T S aretina	13265	ceràmica evissenca tardo antiga
13104	T S itàlica	13266	ceràmica de Pantelleria
13105	T S tardo-itàlica	13267	ceràmica itàlica tardo antiga
13106	T S sudgàl·lica	13300	àmfora indeterminada
13107	T S marmorata	13301	àmfora massaliota
13108	T S hispànica	13302	àmfora fenò-púnica
13109	T S hispànica tardana	13303	àmfora ebussitana
13110	T S hispànica indeterminada	13304	àmfora romana
13111	T S africana A	13305	àmfora greco-itàlica
13112	T S africana A/D	13306	àmfora itàlica
13113	T S africana A/C	13307	àmfora gàl·lica
13114	T S africana C	13308	àmfora hispànica
13115	T S africana D	13309	àmfora bètica
		13310	àmfora de la Tarraconense
		13311	àmfora lusitana
		13312	àmfora africana
		13313	àmfora oriental
		13314	suports d'àmfores
		13315	amforiscs
		13316	disc terra cuita
		13317	taps
		13318	fragments vasos retallats
		13319	altres accessoris
		13320	dolia
		13321	àmfora ròdia
		13322	àmfora coríntia
		13323	àmfora Samos

13400 comuna a torn oxidada època indeterminada
13401 comuna a mà oxidada època indeterminada
13402 comuna a torn reduïda època indeterminada
13403 comuna a mà reduïda època indeterminada
13404 comuna oxidada època indeterminada
13405 comuna reduïda època indeterminada
13406 comuna a torn bescuitada indeterminada
13500 comuna oxidada medieval
13501 comuna reduïda medieval
13502 comuna bescuitada medieval
14000 Món medieval i modern indeterminat
14001 comuna oxidada a mà
14002 comuna oxidada a torn
14003 comuna oxidada vidriada
14004 comuna reduïda a mà
14005 comuna reduïda a torn
14006 comuna reduïda vidriada
14050 islàmica indeterminada
14051 islàmica verd-manganès
14052 islàmica melada
14053 islàmica corda seca total
14054 islàmica corda seca parcial
14055 islàmica esgrafiada
14056 islàmica pintada
14057 islàmica daurada (reflex metàl·lic)
14058 islàmica a mottle
14059 islàmica comuna oxidada
14060 islàmica comuna reduïda
14061 islàmica manganès sota coberta melada
14062 islàmica vidrada
14100 vidriada blanca
14101 blanca i blava
14102 blanca i blava de Barcelona
14103 blanca i blava catalana
14104 blanca i blava d'orles diverses
14105 blanca i blava de la botifarra
14106 blanca i blava de l'arracada
14107 blanca i blava d'influència francesa
14108 blanca i blava de la cirereta
14109 blanca i blava de faixes o cintes
14110 blanca i blava de la Segarra
14111 blanca i blava d'Escornalbou
14112 blanca i blava de la panotxa
14113 blanca i blava regalats
14114 blanca i blava de Poblet
14115 blanca i blava de sanefa negativa
14116 blanca i blava de transició
14117 blanca i blava amb la Tau
14118 blanca i blava d'influència de Savona
14119 blanca i blava corbata o palmera
14120 blanca i blava ditada
14121 blanca i blava de blondes
14122 blanca i blava de Paterna
14123 blanca i blava de Manises
14124 blanca i blava de Manises i groga
14125 blanca i blava de la figueta
14126 blanca i blava de la cirera
14127
14128 blanca i blava Paterna-Manises
14129 blanca i groga "orla d'influència del Renaixement"
14200 reflex metàl·lic
14201 reflex metàl·lic producció catalana
14202 reflex metàl·lic de l'ungla
14203 reflex metàl·lic de sanefa amb gallons
14204 reflex metàl·lic de sanefa amb fulles
14205 reflex metàl·lic de sanefa en negatiu
14206 reflex metàl·lic decoració floral
14207 reflex metàl·lic de fons picat
14208 reflex metàl·lic de pinzell-pinta
14209 reflex metàl·lic decoració geomètrica
14210 reflex metàl·lic amb lletres o anagrames

14211 reflex metàl·lic i blava
14212 reflex metàl·lic de Paterna
14213 reflex metàl·lic de Manises
14214 reflex metàl·lic Paterna-Manises
14215 reflex metàl·lic sanefa reticulada
14250 blanca i manganès
14251 blanca-manganès blau i manganès
14252 blanca-manganès verd i manganès
14253 blanca-manganès verd i manganès de Paterna
14254 blanca-manganès verd i manganès de Manises
14255 blanca-manganès verd i manganès catalana
14256 blanca-manganès i verd
14257 blanca-manganès i policroma
14300 pisa blanca
14301 pisa decorada
14302 porcellana
14303 Pickman / Cartuja
14304 d'importació
14305 majòlica lígur
14306 policroma
14400 vaixela segle XX
15000 Material ceràmic no recipient

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma SF	
sense definir	SD
perfil sencer PS	
vora	VO
nansa	NA
arrencament nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
peu	PE
pivot	PI
bec	BE
pom/agafador	AG
escòria	ER
broc	BR
abocador	AB
orelleta	OR

per a llànties:

<i>infundibulum</i>	IN
pico (<i>rostrum</i>)	RO
orla (<i>margo</i>)MA	
disc	DI
volutes	VL

3. TIPOLOGIA

(per a materials del Món Clàssic amb una tipologia ja establerta)

Inicials més usuals:

ABAS.	Abascal	KEAY	Keay
AGUARD.	Aguarod	LAMB.	Lamboglia
AFRIC.	Africana	LAIET.	Laietana
ALM.	Almagro	LOPEZ.	López Mullor
ATL.	Atlante	LUDOW.	Ludowici
BAIL.	Bailey	M.	Morel
BEL.	Beltrán	MEZQ.	Mezquiriz
BRUCK.	Bruckner	OBER.	Oberaden
DECHEL.	Dechelette	OELM.	Oelman

DRAG.	Dragendorff OST.	Ostia		ampolla	AMP
DRES.	Dressel	OSW.	Oswald	bací	BAC
EBUS.	Ebusitana	PA	Pallarés	barral	BLN
GOUD.	Goudineau PASC.	Pascual		bol	BOL
H.	Hayes	RIG.	Rigoir	canelobre	CAN
HALT.	Haltern	RITT.	Ritterling	cassola	CSS
HERM.	Hermet	SAL.	Salomonson	cassola pàtina cendrosa	CSC
		SPT.	Spitzer	càntir	CAT

4. FORMA

(Per a materials no classificats tipològicament. Bàsicament, ceràmiques prehistòriques, medievals i modernes)

Ceràmica a mà:

bol/vas carenat	BCA	escalfeta	ESF
bol/vas cilíndric	BCI	escudella	ESC
bol/vas bitroncocònic	BBT	escudella d'orelletes	EOR
bol/vas troncocònic	BTR	fogó	FOG
bol/vas el·líptic	BEL	formes amb abocador	FAB
bol/vas globular	BGL	formes obertes	FOB
bol/vas globular amb coll	BGC	formes tancades	FTA
bol/vas geminat	BGE	forma indeterminada	FIN
bol/vas múltiple	BMU	fruiter	FRU
bol/vas ovoide	BOV	gerra	GER
bol/vas perfil en S	BPS	gerreta	GET
bol/vas semiesfèric	BSE	gerro	GRR
bol/vas subesfèric	BSU	gibrell	GIB
bol/vas semiesfèric		got	GOT
o subesfèric de vora exvasada	BSS	greixonera	GRE
copa	COP	guardiola	GUA
cullera	CUL	llàntia cassola i bec pessigat	LCB
formatgera	FOR	llàntia peu alt	LPA
forma indeterminada	FIN	llàntia piqueta	LPI
fragment retallat no perforat	FRN	llumenera	LLU
fragment retallat perforat	FRP	menjadora	MEN
gresol	GES	mesura	MES
paleta	PAL	morter	MOR
plat carenat	PCA	motlle	MOT
plat/tapadora	PLT	motlle sigillata	MSG
plata	PLA	olla	OLL
suport	SOP	olla pàtina cendrosa	OPC
tassa	TAS	orsa	ORS
		pàtera	PTT
		plat	PAT
		plat d'ala	PDA
		plat/tapadora	PTA
		plat/tapadora vora fumada	PTF
		plata	PLA
		plat tallador	PTL
		poal	POA
		pot	POT
		pot de farmàcia	PFA
		rentamans	REN
		safata	SAF
		saler	SLR
		salsera	SAL
		servidora	SEV
		setrill	SET
		sitra	SIT
		suport	SOP
		suport d'anell	SAN
		suport rodet	SRD
		tallador	TAL
		tapadora	TAP
		tassa	TAS
		tenalla	TEN
		test	TES
		tinter	TIN
		tupí	TUP
		urna	URN
		xocolatera	XOC

Ceràmica a torn:

Ceràmica grega:

alabastró	ALA
àmfora	AMF
aryballos	ARY
hydria	HYD
kalathos	KAL
kratera calze	KCA
kratera campana	KCP
kratera columnes	KCO
kratera volutes	KVO
kylix	KYL
lebes	LEB
lekythos	LEK
oinochoe	OIN
pelike	PEL
skiphos	SKI
stamnos	STA
ungüentari bulb	UBU
ungüentari fusiforme	UFU
ungüentari	UGU

Ceràmica clàssica, medieval i moderna:

abeurador	ABE
-----------	-----

Material ceràmic no recipient (codi classificació 15000):

artefacte no definit	AND
bola	BLA
cilindres de forn	CFO
cuny de forn	CYF
dena	DEN
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fragment d'argila indeter.	FAI
fusaiola	FUS
joguina	JOG
màscara	MAS
pes teler circular	PTC
pes teler oval	PTO
pes teler rectangular	PTR
pes teler indeterminat	PTI
pes teler troncocònic	PTT
pipes	PIP
placa	PLC
placa foradada	PFD
rodet	ROD
tres peus terrisser	TPT
disc circular terrisser	DCT
suport llar de foc	SLF
peça circular foradada	PCF

5. TÈCNICA

a mà	MA
a torn	TO
a torn lent	TL
a motlle	MO
motlle cistelleria	MC
engalzar	EN
indeterminada	IN

6. DECORACIÓ

acanalada	AC
aiguada	AG
aplicació	AL
aplicació metàl·lica	AM
aplicació pasta blanca	AB
aplicació pasta roja	AR
aplicació pedres	AP
baquetons	BA
barbotina	BB
bigoti	BI
botons	BO
calada	CA
cordons digitacions	CD
cordons incisió	CI
cordons impressió	CM
cordons llisos	CL
cordons pessigats	CP
ditada	DI
esgrafiada	ES
excisa	EX
impresa canya/os	IO
impresa cardial	IC
impresa cistelleria	IL
impresa digitada	ID
impresa espàtula	IE
impresa estampillada	IS
impresa pintura	IP
impresa punxó	IX
impresa puntillada	IA
impresa raspallada	IR
impresa teixit	IT

impresa ungulada	IU
impressió fent incisió	IM
impressions diverses	IF
incisa	IN
incisa pintada	NP
llengüeta	LL
mamellons	MA
mangra	MG
motlle	MO
mugró	MU
ondulació en vora	OV
perforada	PF
pessigada	PE
pintada	PI
pintada blanca	PB
pintada negra	PN
pintada roja	PR
pintada roig-marronós	PM
policroma	PP
pseudoexcisa	PS
rodeta	RO
vernís roig	VR

7. PASTA

grollera oxidada	GO
grollera reduïda	GR
grollera mixta	GM
acurada oxidada	AO
acurada reduïda	AR
acurada mixta	AM
acurada bescuitada	AB
grollera bescuitada	GB
bescuitada	BE
caolinítica	CA

8. ACABATS

allisat	AL
allisat amb fang	AF
arenós	AR
brunyit	BR
encastació de fang	EF
engalbat	EN
esmaltat	EM
espatulat	ES
estriat	ET
marques terrisser	MT
pàtina cendrosa	PC
pentinada	PE
pintat	PI
rugós	RU
strice	ST
vernissat	VE
vidriat	VI

METALL

1. CLASSIFICACIÓ

20000	indeterminat
20001	bronze
20002	ferro
20003	plata
20004	or
20005	plom
20006	aliatges diversos
20007	altres metalls
20008	coure

2. FORMA		forja	FJ
agulla	AGU	fosa	FS
agulla de cap	AGC	cisellar	CS
alabarda	ALB	repussar	RP
àncora	ANC	calat	CL
anell	ANL		
anella	ANE	VIDRE	
arracada	ARR	1. CLASSIFICACIÓ	
arreu de cavall	ARC	30000	vidre
artefacte indeterminat	ATI	30001	pasta vítria
ast	AST	30002	crystal
bala	BAL	30003	escòria
barra	BRR		
bola/boleta	BLT	2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT	
bomba	BOM	sense forma	SF
botó	BOT	sense definir	SD
braçalet	BRA	perfil sencer	PS
braser	BRS	vora	VO
cadena	CAD	nansa	NA
clau	CLA	arrencament nansa	CO
dena	DEN	carena	CR
destral	DRT	llavi	LL
diadema	DMA	fons	FO
didal	DID	peu	PE
elements de carro	ECR	pivot	PI
elements religiosos	ERE	bec	BE
enformador	ENF	pom/agafador	AG
escarpa	EPA	escòria	ER
escòria	ESR	boca	BO
escultura	ESC		
escut	EST	4. FORMA	
espasa	ESP	fragment no definit	VIN
falcata	FAL	ampolla	AMP
fíbula indeterminada	FBI	amforisc	VAF
fíbula anular	FAN	barreta	BAR
fíbula d'apèndix caudal	FAC	bol	BOL
fíbula de bucle	FBU	camafeu	VCS
fíbula de naveta	FNA	copa	COP
fíbula de pivot	FPV	dena	DEN
fíbula doble ressort	FDR	element construcció	VEC
fib. indígena de colze	FIC	element d'ús funerari	VEF
fíbula peu alt	FPA	element d'ús personal	VEP
figura antropomorfa	FAN	flascons	VFL
figura zoomorfa	FZM	gerra	GER
fil/frag. riscle		plat	PAT
/anell/braçalet	FFR	plata	SET
frontissa	FTS	ungüentari	UGU
ganivet	GNV	vas	VAS
gerra	GER		
gobelet	GOB	5. TÈCNICA	
llingot	LIN	realització no definida	ND
mirall	MRL	vidre-mosaic	VM
moneda	MON	motlle decorat	MD
pectoral	PEC	motlle baix relleu	MB
penjant	PJA	motlle volum rodó	MR
pinces	PNC	poliment	VL
placa	PLC	tallat	VT
pondius	PON	gravat	VG
punta fletxa	PFL	amb aplicacions	VA
punta llança/javelina	PLJ	fondi d'or	VO
punxó	PNX	pintat	VP
punyal	PNY	bufat	VG
serra	SER		
sivella	SIV		
vas	VAS		
xinxeta	XIN		
5. TÈCNICA			

MATERIAL LÍTIC

1. CLASSIFICACIÓ

40000	indeterminat
40001	sílex
40002	quars
40003	jaspi
40004	granit
40005	sorrenca
40006	volcànic
40007	micaesquist
40008	calcària
40009	marbre
40010	alabastre
40011	conglomerat
40012	travertí
40013	pissarra
40014	pedres precioses
40015	minerals
40016	fòssils
40017	rierencs
40018	calcària

4. FORMA

pedra tallada no retocada ascla	ASC
pedra tallada no retocada fulla	FLL
pedra tallada no retocada rebuig	REB
nucli fragmentat	FNU
nucli amb còrtex	NCO
nucli sense còrtex	NSC
pedra retocada perforador	PFD
pedra retocada gratador	GRA
pedra retocada rascadora	RAS
pedra retocada làmina de dors	LDO
pedra retocada làmina retocada	LRE
pedra retocada punta de dors	PDO
pedra retocada punta (retoc simple)	PUN
pedra retocada geomètric	GEO
pedra retocada denticulat	DNT
pedra retocada truncadura	TRU
pedra retocada punta de fletxa	PFL
pedra retocada osca	OSC
pedra polida cisell	CIS
pedra polida destrall	DTA
allisador	ALS
àncora	ANC
anell	ANE
artefacte indeterminat	ATI
artefacte no definit	ATD
baix relleu	BAR
bala	BAL
bola	BLA
braçalet	BRA
braçalet d'arquer	BÇA
cassoleta	CTA
dena	DEN
enformador	ENF
escultura	ESC
figura zoomorfa	FZM
figura antropomorfa	FAN
gresol	GES
inscripció	INS
mà de molí	MMO
molí barquiforme	MBA
molí (roda)	MOL
morter	MOR
motlle de fundició	MFU

peça circular foradada	PCF
peça circular no perforada	PCN
pedestal	PED
penjant	PJA
placa	PLC
placa decorada	PDC
placa foradada	PFD
punyal	PNY
sarcòfag	SAR

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

1. CLASSIFICACIÓ

50000	alabastre
50001	sorrenca
50002	elements ceràmics
50003	estuc / arrebossat
50004	fusta
50005	imbrex
50006	indeterminat
50007	maó
50008	marbre
50009	morter
50010	mosaic
50011	tessel·les
50012	<i>opus signinum</i>
50013	pintura / estuc pintat
50014	rajoles
50015	tegula
50016	tegula "mammata"
50017	tegula de suports
50018	terracotes
50019	toivots / tapial
50020	cornisa
50021	columna
50022	capitell
50023	carreu
50024	antefix
50025	canonada
50026	gàrgola
50027	tubuli
50028	teula vidriada
50029	teula
50030	rajola blanca i blava (XVI)
50031	rajola blanca i blava moderna (XVII-XVIII)
50032	rajola policroma (XVIII-XIX)
50033	rajola policroma anterior al s.XVIII
50034	rajola blanca i blava anterior s.XVIII
50035	canaló
50036	motllura
50037	rajola vidriada
50038	totxana

MATÈRIA ORGÀNICA

1. CLASSIFICACIÓ

60000	Matèria orgànica general
60001	os
60002	ivori
60003	clofca
60004	fusta treballada
60005	teixit
60006	cuio
60007	vegetals
60008	paper
60050	restes antropològiques
60051	macrofauna
60052	microfauna

60053	fauna aquàtica
60054	malacofauna
60055	fusta no treballada
60056	carbó
60057	granes
60058	fauna terrestre no definida

fusta frag. indeterminada	FFI
fusta construcció naval	FCN
fusta construcció	FCO
ganxet	GAN
màneg	MEC
marcador	MCD
penjant	PJA
petxina frag. polida	FOP
pinta	PNT
polidor	PUL
punta fletxa	PFL
punxó	PNX
punyal	PNY
raspall	RAS
resquill apuntat	RQA
sabates	SAB
tapadora	TAP
teixit	TXI
ullal porc senglar tallat	UPS

4. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap	AGC
agulla o punxó	AOP
ampolla	AMP
anell	ANE
aplic	APL
artefacte d'os/petxina /ivori	OPI
artefacte no definit	AND
beina	BEI
bossa	BSA
botó	BOT
braçalet	BRA
caixa	CXA
calçat	CÇA
cistell	CTL
cistelleria	CIS
corda	CDA
corn tallat	COT
cullera	CUL
cullereta tocador	CUT
dau	DAU
dena	DEN
dent decorada	DTD
dent perforada	DTP
diari	DIA
enformador	ENF
espàtula	EPT
falange decorada	FLD
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fitxa de joc	FIJ
frontissa	FTS
fus	FUS

5. TÈCNICA

matèria prima	
sense modificar	MPS
matèria prima	
en procés fabricació	MPF
matèria prima	
modificada	MPM

MOSTRES PER A ANÀLISIS

1. CLASSIFICACIÓ

70000	terra
70001	morter
70002	pedra
70003	metall
70004	carbó(anàlisi antracològica)
70005	pol·len
70006	granes
70007	llavors
70008	carbó (C-14)

INVENTARI DE MATERIALS

Intervenció arqueològica al carrer Montcada, 12-14 · Barcelona

CODI 066/13

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	ALTRES FORMES	INF.	VORES	BASES	NANSES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	NMIN	NMAX	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
202	000	20002	CLA						1				1	1		Fragment de clau que conserva el cap
202	000	60051	FIN						5							
203	000	50036							1							Fragment de decoració escultòrica treballada en pedra (possiblement pedra de Montjuïc)
203	000	30003							5				5	5		Mostres d'escòria i fragments de material constructiu que foren sotmesos a altes temperatures
203	000	60056														Bossa de mostres
203	000	13250	FIN		4	2							2	6		
203	000	13251	FIN		1					TO			1	1		
203	000	13310			140	9	1	11		TO			3	9		Un dels fragments de "nansa" és un fragment que presenta gran part del coll de l'àmfora amb els dos arrencaments de nansa. Un dels fragments de vora és un perfil complet de vora, coll i nansa
204	000	13250	FIN		1								1	1		
204	000	13310			5								1	5		Molt possiblement pertanyen a la forma Pascual I
206	000	30003							2							Mostres d'escòria de ceràmica
206	000	13310			14								1	14		Molt possiblement es tracta de fragments de la forma Pascual I